

BULLERS Sandviks backstuga FoF

378

Bullers

Backstuga

Sandvik

1871 uppfördes Norra backstugan i Sandvik av Anders Bengtsson i Sandvik 1:2, 550 m söder om Sandviks vägskäl och öster om vägen. Efter siste brukaren kallas stugan aldrig annat än Bullers. Åkerlappen utvidgades, det sattes upp en liten lagård närmast vägkanten, med plats för en ko. Kalle Buller körde enbet med sin ko. Backstugan hade rum och kök. Den revs under kriget till ved. Lagården brann ner omkring 1950

Anders Bengtsson, född 1/9 1801 i Nydala sn och död 27/3 1880 på Bullers. Gift 27/10 1860 med Katarina Svensdotter, född 15/10 1810 på Dala GT och död 6/3 1888 på fattigstugan
fosterdotter Emma Karlsdotter, född 16/12 1865

Anders blev tidigt föräldralös och kom i skomakarlära. Han var tidigare gift med Lena Jonasdotter i Sandvik 1:2 och varit där alltsedan boende. Hela sista året sängliggande
Hustrun Kajsa flyttade 1885 till fattigstugan. Var sockenbarn

Karl Petersson Buller, född 3/2 1828 i Sandvik 1:7 och död 27/6 1897 på Bullers. Gift 22/12 1866 med Kajsa Johannesdotter, född 29/9 1831 på Ekhults torp i Hjälmseryds sn och död 23/12 1879 i Sandvik
Emma, född 15/9 1872 i Sandvik

Kalle Buller var ofärdig. Han blev halt, sedan han skjutit sig i låret

Anna på Sandsdal berättade 1955 om Kajsa Buller: "Hon drunknade julamoron 1879, när hon åkte med Johan Dahlberg till Nydala kyrka över sjöen. Råkeras hade förmerat se på natta, å både häst å släde kom i sjöen."

Dödboken säger: Kajsa Johannesdotter drunknade 25 december 1879 på väg till julottan. I avsikt att senaste juldag övervara julottan begav hon sig med dottern Emma och nio andra, alla åkande på sjön Rusken, men i mörkret kom alla i en vak, varifrån också alla uppkom utom modern. Hade fört ett stilla liv

Dottern Kalla Emma bodde i Koppom i Jämtland och flyttade 1899 till Nordamerika. Hon återkom 1910 och flyttade samma år till Rölunda i Dalsland

Albertina Johansdotter i Hättebo bodde som änka ett år på Bullers. Hon kom 1899 från Karlsbygget och flyttade 1900 till Östanskog

Bullers, Sandviks backstuga

1871 byggdes en backstuga under Sandvik 1:2. Stugan låg 450 meter söder om Sandviks vägsäl, öster om vägen. Ladugården låg närmast väggkanten. Stugan innehöll ett rum och kök. Ladugården hade plats för en ko. Stugan revs på 1940-talet och 1950 brann ladugården ner.

Första brukare: Anders Bengtsson född 1801-09-01, död 1880-03-27 Sandviks backstuga

Hustru 2: Anna Kathrina Svensdotter född 1810-10-15 Dala grenadjärstorp, död 1888-03-06 fattigstugan Nydala.

Fosterdotter: Emma Kristina Karlsdotter född 1865-12-16

Anders Bengtsson kom till Sandvik 1:2 som dräng hos änkan Lena Jonasdatter. Lena hade varit gift med Israel och hade tre söner. Lena blev änka 1827 och gifte om sig med Anders Bengtsson 1829. Lena var 47 år och Anders 28 år när de gifte sig. De fick inga barn tillsammans. De bodde kvar i Sandvik tillsammans med Lenas söner.

När Lena avled gifte Anders Bengtsson om sig 1860-10-27 med Anna Kathrina Svensdotter, som blivit änka efter Karl Gof, Dala grenadjärstorp. Hon hade en son i föregående äktenskap. De bodde i Sandvik 1:2. Anders Bengtsson hade inga egna barn. Han och hustrun Anna Kathrina tog en fosterflicka, Emma Kristina Karlsdotter. Fosterflickan Emma Kristina var född i en familj med fyra syskon. Två av syskonen avled samma år som Emma Kristina föddes. När föräldrarna senare avled blev barnen först omhändertagna av mormor och morfar som bodde i Skaftnäs grenadjärstorp. Av någon anledning blev de två barnen sedan utauktionerade till olika familjer i socknen. Emma Kristina kom därför till Anders och Anna Kathrina i Sandvik.

Eftersom Anders första hustru Lena Jonasdatters söner så småningom gjorde anspråk på gården Sandvik 1:2 byggde Anders en backstuga på gården och flyttade dit 1871. Anders Bengtsson avled i backstugan 1880-03-06. Anna Kathrina bodde kvar med fosterdottern till 1885 då hon flyttade till fattigstugan i Nydala, där hon avled 1888-03-06.

Fosterdottern Emma Kristina blev piga i Gåeryd 1885 och flyttade 1887 till Vrigstad där hon blev piga. Detta arbete fortsatte hon med när hon flyttade till andra orter i trakten. Hon gifte sig 1915 med Olof Olofsson och bosatte sig i Svenarums socken. Hon var då i 50-årsåldern. Emma Kristina blev änka efter 12 år som gift, 1827-06-07. Hon avled i Svenarum som toffelmakaränka 1942-04-28.

Nästa brukare: Karl **Johan** Petersson (Buller) född 1828-02-03 **Klinthult**, Nydala socken

Hustru Kajsa Johannesdotter född 1831-09-29 Ekhults torp Hjälmseryds socken

Barn: Emma Christina född 1872-09-15 Sandviks backstuga (Bullers)

Carl Johan Petersson var född i Klinthult. Han var femte barnet till Peter Johannesson och Lena Maja Jonasdatter. 1845 flyttade familjen till Sandvik där fadern arrenderade en gård av Mårten Lunds änka. 1850 flyttade Carl Johan med familjen till Hjälmseryds socken. Fadern blev brukare i Söndra Södregård. 1854 flyttade familjen tillbaka till Nydala socken. Föräldrarna och Carl Johan bosatte sig på undantag i Sandvik, i samma stuga som Anders Bengtsson bodde med sin familj. Carl Johan kallas i kyrkoboken ofärdig. Han hade skadat sig i ett ben. Enligt Henry Renshult kallades Carl Johan Petersson för Kalle Buller och därför kallades Sandviks backstuga, där han bodde, för Bullers. 1861 avled Carl Johans far och modern bodde kvar med Carl Johan i Sandvik. 1866-12-22 gifte sig Carl Johan med Kajsa Johannesdatter från Hjälmseryds socken. Kajsa hade arbetat som piga i Hjälmseryds socken och tog sedan plats som piga på Petersborg i Nydala socken. Efter det blev hon piga i Långö Norregård. Carl Johan och Cajsas fick en dotter 1872-09-15, Emma Christina. Carl Johans mor, Lena Maja, bodde kvar hos familjen i backstugan tills hon avled 1879-06-09. Samma år, 1879-12-25, drunknade Carl Johan Peterssons hustru, Kajsa Johannesdatter. Hon hade som avsikt att bege sig till julottan i Nydala tillsammans med dottern och 9 andra personer, åkande över sjön Rusken. I mörkret kom alla ner i en vak. Alla klarade sig ur vaken utom Kajsa som alltså drunknade. Kajsa blev 48 år gammal. Dottern Emma var 7 år gammal då olyckan hände.

Carl Johan Petersson bodde kvar i backstugan tillsammans med sin dotter. Han bodde kvar i stugan med föregående brukares änka och hennes dotter till 1885, då de flyttade bort. Carl Johan Petersson avled 1897-06-27. I dödboken står det att Carl Johan bodde på torpet Sandsdal, men det är struket i husförhørsboken (berodde troligen på att Sandviks backstuga var skriven på samma sida i husförhørsboken som Sandals torp). Dottern Emma tog ut flyttbetyg 1899-03-07 och åkte till Amerika. 11 år senare, 1910-04-10, kom hon hem igen och skrevs knappt två månader hos Johan Magnus Nilsson i Sandvik (i backstugan?). Hon flyttade till Rölunda i Värmlands län där hon gifte sig med Johannes Karlsson som också kom hem från Amerika vid samma tid som Emma. De bosatte sig i Rölunda och fick en son, Carl Johan Hilding, född 1911-11-11. Maken var hemmansägare men sedan sonen flyttade till Karlstad upphörde paret med jordbruk och flyttade till Köla socken. Emma avled 1940-03-15 i Västra Hovlanda, Hammarö socken, Värmlands län.

Boende: Albertina Josefina Johansdatter född 1871-05-23 Vrigstad

Barn: Hanna Charlotta Elisabet född 1892-02-16 Hättebo

Ester Lydia Linnea född 1893-09-27 Hättebo

Gerda Emilia Martina född 1895-10-05 Hättebo

Algot Emanuel Natanael född 1897-12-03 Karlsbygget Långö

Albertina Josefina Johansdatter var änka efter Sven Johansson, svarvare från Hättebo. De hade flyttat 1896 till Långö backstuga Karlsbygget där deras fjärde barn var född. Sven Johansson avled 1897-10-09 av kvävning och änkan med sina fyra barn flyttade till Sandviks backstuga två år senare, 1899. Efter ett år i backstugan flyttade Albertina Josefina till torpet Östanskog i Nydala socken och gifte om sig med Samuel August Andersson 1900-09-24. Familjen flyttade till Axaryd, Hjälmseryds socken.

Barnen som Albertina hade med sig från backstugan i Sandvik till Östanskog:

- Hanna Charlotta Elisabet, gift Andersson 1916, flyttade till Södra Målen i Stockaryd. Hon avled i barnsängsfeber 1917-09-29. Hon blev 25 år.
- Ester Lydia Linnea, gift Jonsson, avled i Huskvarna 1978-06-21.
- Gerda Emilia Martina, gift Lindberg, avled i Vaggeryd 1974-03-27
- Algot Emanuel Natanael utvandrade till Amerika 1916.

Sedan början av 1900-talet stod huset tomt och revs under andra världskriget till ved. Ladugården brann ner på 1950-talet.

Backstugan i Sandvik som kallades Bullers låg vackert placerad i byn.

Foto: Doris fransson

/Sammanställt ur Henry Renshults böcker Folk & Fornt, kyrkoböcker genom Arkiv Digital, My Heritage samt Sveriges dödbok 1901-2013.

av Doris Fransson/